

## “... LO RAM DE LA CUINA ...”

“Fes atenció que no te prenguin lo ram de la cuina...”

“...cert que ni li pregueran lo ram...de la cuina” .etc...etc....

Aqueixes eren, més o manco, les expressions que eren en ús en el temps passat, quan evidentment lo ram era considerat una cosa de gran valor, sobretot aquell de la cuina.

La demana és naturalment: ram de la cuina? Qui relació té amb la locució o aqueixa manera de diure?

Lo ram de la cuina altro no era que l'esterjo que veniva amprat per fer de menjar o per preparar dolços, després veniva netejat i penjat a l'estergera en tot el sou resplendor.

Quan la cuina era lo lloc natural del viure quotidià en una casa, era el centre de tantes xarrades, bones o males que fossin, sobretot de hivern a la calor dels fornells de carbó o al foc del brajer.

No totes les famílies se podiven

permetir aqueix luxe, sinó solament les famílies benestants que teniven propietats.

Famílies que feven part de una certa classe o categoria social; de segur, com dieven primer, aqueixa locució ja no és dels nostres dies, quant més del temps enrera. Podem, doncs, diure que l'acostament està en el fet, que quan algunes famílies caieven en calqui desgràcia, una de les coses que veniven pinyorades era l'esterjo de ram.

Mentre quan era una família pobra que teniva qualqui desgràcia o problemes econòmics, ja no li podiven prendre lo ram de la cuina perquè no ne teniva, i doncs no teniva res de perdre.

Aquesta expressió, doncs, a poc a poc ha pres un significat metafòric, lo ram ha pres el significat de benésser i de riquesa, és a diure quan és anada en desús l'esterjo de ram i quan les coses de la cuina no han més representat ni una riquesa ni un privilegi, s'és,

per un cert temps, conservada l'expressió i la manera de diure.

**Vito Loy**